

General | | Actualitzat el 17/05/2021 a les 07:51

Claus per educar sense sexisme (també a les escoles)

L'Agnès Cabot, educadora social i psicopedagoga especialitzada en gènere i polítiques públiques, ens ho explica

[inici]centrareport]Eduquem en la igualtat real? Com les nostres experiències i expectatives influeixen en el que projectem i esperem dels infants? Com donem resposta a les diferents necessitats i demandes que ens fan? Tendim a reproduir de manera inconscient coses que nosaltres hem après de petit/es?

Si en el teu dia a dia com a persona educadora, en l'àmbit familiar o professional, t'has fet alguna d'aquestes preguntes i has sentit incomoditat amb les expectatives de gènere que sents que es converteixen en imposicions per les teves criatures, aquest article segur que és del teu interès.

Abans de començar, endinsem-nos una mica més en el tema: **per què diem que l'educació és encara sexista?**

Vivim en una societat que a l'hora d'educar encara té molt present i diferencia en funció del gènere: nen - nena, home - dona. Aquestes dues categories són problemàtiques en el sentit que són extremadament rígides i estanques, i tenen moltes connotacions associades que, segons com es transmetin, poder ser molt limitadores en el desenvolupament dels infants: blau - rosa, fort - feble, acció - reflexió, extroversió - discreció, espai públic - espai privat, etc.

En funció de si tenim uns genitals o uns altres (penis o vagina) **s'espera que siguem i actuem d'una determinada manera**. Si naixem amb genitals masculins i se'ns socialitza en masculí se'ns pressuposa força, acció, moviment, rapidesa, extroversió, etc. característiques associades a la masculinitat. I, per contra, naixem amb genitals femenins se'ns socialitza en femení es considera que serem tranquil·les, reflexives, discretes, curoses, empàtiques, trets que es relacionen amb la feminitat.

Aquestes idees configuren el nostre imaginari col·lectiu i determinen el que s'anomenen les pautes de socialització de gènere, és a dir, marquen de quina manera nosaltres ensenyem i com les nostres criatures aprenen el que significa ser un nen i el que significa ser una nena.

Aquestes pautes es caracteritzen perquè:

[GotaVerdaPle]Són diferents en funció de cada cultura,

[GotaVerdaPle]Generalment es transmeten de manera inconscient, traspuen i es manifesten en tots els àmbits de la societat (família, centres educatius, mitjans de comunicació, formes d'organització, etc.)

[GotaVerdaPle]Condicionen enormement el desenvolupament, la manera de pensar-se i d'habitar el món de les nostres criatures.

[GotaVerdaPle]Prendre'n consciència i treballar per la seva flexibilització pot convertir-les en un agent de canvi molt potent.

Així doncs, per poder avançar en aquest sentit és molt important que tota la comunitat educativa (famílies, professorat, monitoratge, alumnat) en **prenguem consciència i avancem en "la construcció de la mirada violeta o de l'Arc de Sant Martí"**. Hi ha diversos municipis de Catalunya en els que s'han portat a terme experiències interessants en aquest sentit.

Què vol dir construir la mirada violeta o de l'arc de Sant Martí? Construir la mirada violeta

significa prendre consciència de quins són els estereotips i rols de gènere que estan operant en el nostre entorn educatiu per a poder transformar-los de manera que actuïn per afavorir el ple desenvolupament dels nostres infants. Aquesta perspectiva educativa s'anomena Coeducació i beu de les pedagogies feminista i queer.

Tips interessants a tenir en compte per educar en els feminismes i la diversitat de gènere i oferir una visió lliure d'estereotips per la criança des dels centres educatius

A continuació us apuntem alguns dels **aspectes interessants a tenir en compte** per a poder aprofundir i avançar en aquest sentit des dels centres educatius. Abans però, és important tenir present que tot el que té a veure amb el nostre centre educatiu condiciona l'aprenentatge i el desenvolupament dels infants, adolescents i joves que hi participen. Aquí cal tenir en compte aspectes tan diversos com són:

[GotaVerdaPle]**Els espais** (la distribució de les aules, del mobiliari, del pati escolar, els colors de les parets, la cartelleria, etc.)

[GotaVerdaPle]**El material** que s'utilitza (jocs, contes, cançons, llibres)

[GotaVerdaPle]Les **activitats curriculars i extracurriculars** que es programen

[GotaVerdaPle]Com s'elaboren els horaris de les activitats (quines activitats es fan a primera hora, quines després del pati i quines a la tarda)

[GotaVerdaPle]Quines **metodologies educatives** s'utilitzen

[GotaVerdaPle]Quin s'espera que sigui **el rol dels diferents agents** educatius dins del centre

[GotaVerdaPle]Quin ús es fa del **llenguatge** (tant oral com escrit mitjançant les comunicacions, etc.)

[GotaVerdaPle]Quines **dinàmiques de relació** es donen entre l'alumnat i com s'intervé en aquestes

[GotaVerdaPle]Quines dinàmiques de relació es donen entre alumnat i professorat

Tenint en compte això us apuntem algunes recomanacions generals interessants per a començar a reflexionar-hi:

[GotaVerdaPle]**Ull en no reproduir discursos binaristes:** els nens són i fan versus les nenes són i fan...

[GotaVerdaPle]És important donar a conèixer visions del que significa el gènere més àmplies. La construcció del gènere i la sexualitat no és un procés que s'inicia i es finalitza en un moment del cicle vital dels infants, sinó que evoluciona al llarg de la vida. Per tant, les criatures són diverses i poden evolucionar la seva expressió del gènere, la seva identificació i la seva orientació sexual.

[GotaVerdaPle]Cal facilitar que les criatures coneguin i tinguin referents diversos que els permetin ampliar el seu imaginari i explorar possibilitats

[GotaVerdaPle]Cal donar espais i reforçar pràctiques que permetin a l'alumnat experimentar en la construcció de les seves preferències.

[GotaVerdaPle]És important utilitzar un llenguatge inclusiu i respectuós amb la diversitat

[GotaVerdaPle]És fonamental parlar amb l'alumnat i amb les famílies de qüestions com els cossos, la sexualitat, el desig, el plaer.

[GotaVerdaPle]És important donar a conèixer a l'alumnat les desigualtats de gènere existents.

[GotaVerdaPle]És important tenir una perspectiva àmplia en relació a la organització de les activitats (combinant metodologies mixtes i no mixtes). Cal poder valorar si es considera oportú plantejar accions positives per treballar aspectes concrets en determinats moments.

[GotaVerdaPle]És imprescindible posar la cura al centre dels nostres centres educatius. Cal fer de les escoles veritables espais que cuiden (a les persones i l'entorn)

[GotaVerdaPle]És important que ens recordem el gran potencial transformador de l'educació

Com a agents educatius "no podem no intervenir", perquè prenent aquesta decisió ja estem intervenint.

[info]Segueix a l'Agnès Cabot aquí[/info] [ficentrareport]

[enquestaregistre]